

ENERJİ VERİMLİLİĞİ EĞİTİM VE SERTİFİKALANDIRMA FAALİYETLERİ HAKKINDA TEBLİĞ

(SIRA NO: 2012/5)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı, 18/4/2007 tarihli ve 5627 sayılı Enerji Verimliliği Kanunu kapsamında, yürütülen eğitim ve sertifikalandırma faaliyetleri ile ilgili usûl ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, enerji yöneticisi ve etüt-proje eğitimlerinde ve sertifikalandırmalarında uygulanacak usûl ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğ, 27/10/2011 tarihli ve 28097 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Enerji Kaynaklarının ve Enerjinin Kullanımında Verimliliğin Artırılmasına Dair Yönetmeliğin 11 inci maddesinin dördüncü fıkrası, 12 nci maddesinin beşinci fıkrası ve 34 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4 – (1) Bu Tebliğin uygulanmasında;

- a) Bakanlık: Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığını,
- b) Bina: Konut, hizmet ve ticari amaçlı kullanıma yarayan yapı veya yapı topluluğunu,
- c) Bina yönetimi: Binanın işletmesinden ve/veya yönetiminden sorumlu gerçek veya tüzel kişiyi,
- ç) Danışmanlık: Projelerin uygun şekilde gerçekleştirilmesini sağlamak üzere verilen hizmetleri,
- d) Ders saati: Kırk dakikalık süreyi,
- e) Ekipman: Elektrik motoru, kazan, fırın, soğutucu, klima, pompa, fan, kompresör, asansör, bantlı taşıyıcı, aydınlatma apareyleri ve diğer proses veya imalat ekipmanları gibi yakıt, elektrik enerjisi veya akışkan üzerinden ısı enerjisi kullanan ve her biri bir proje bileşeninin konusunu oluşturan cihazları,
- f) Endüstriyel işletme: Elektrik üretim faaliyeti gösteren lisans sahibi tüzel kişiler dışındaki yıllık toplam enerji tüketimleri bin TEP ve üzeri olan ticaret ve sanayi odası, ticaret odası veya sanayi odasına bağlı olarak faaliyet gösteren ve her türlü mal üretimi yapan işletmeleri,

g) Enerji verimliliği: Binalarda yaşam standardı ve hizmet kalitesinin, endüstriyel işletmelerde ise üretim kalitesi ve miktarının düşüşüne yol açmadan birim hizmet veya ürün miktarı başına enerji tüketiminin azaltılmasını,

ğ) Enerji verimliliği hizmetleri: Enerji verimliliğini artırmak üzere enerji yöneticisi eğitimi, etüt ve verimlilik artırıcı proje hazırlama, proje uygulama ve danışmanlık hizmetlerini,

h) Enerji yoğunluğu: Bir birim ekonomik değer üretebilmek için tüketilen enerji miktarını,

ı) Enerji yöneticisi: Kanun kapsamına giren endüstriyel işletmelerde veya binalarda enerji yönetimi ile ilgili faaliyetlerin yerine getirilmesinden yönetim adına sorumlu, enerji yöneticisi sertifikasına sahip kişiyi,

i) Enerji yöneticisi sertifikası: Enerji yönetimi faaliyetlerinin yerine getirilmesini temin etmek üzere görevlendirilen kişilerin sahip olmaları gereken ve bu Tebliğ ile belirlenen usûl ve esaslara göre verilen belgeyi,

j) Enerji yönetimi: Enerji kaynaklarının ve enerjinin verimli kullanılmasını sağlamak üzere yürütülen eğitim, etüt, ölçüm, izleme, planlama ve uygulama faaliyetlerini,

k) Enerji yönetim birimi: Enerji yönetimi uygulamalarını gerçekleştirmek üzere enerji yöneticisinin sorumluluğunda, endüstriyel işletmenin veya organize sanayi bölgesinin yönetimine doğrudan bağlı faaliyet gösteren birimi,

l) Etüt: Enerji verimliliğinin artırılmasına yönelik imkanların ortaya çıkarılması için yapılan ve bilgi toplama, ölçüm, değerlendirme ve raporlama aşamalarından oluşan; enerji tasarruf potansiyellerini ve bu potansiyellerin geri kazanılmasına yönelik önlemleri ölçüm, hesap ve piyasa araştırmaları ile belirleyen ve Bakanlık tarafından yayımlanan ilgili tebliğde yer alan usul ve esaslara uygun şekilde yapılan çalışmaları,

m) Etüt-proje sertifikası: Bina ve/veya sanayi sektörlerinde eğitim, etüt, danışmanlık ve verimlilik artırıcı proje hizmetlerini yürütebilmeleri için Genel Müdürlük veya yetkilendirilmiş kurumlar tarafından verilen belgeyi,

n) Genel Müdür: Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğünü,

o) Genel Müdürlük: Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğünü,

ö) Hizmet anlaşması: Etüt ve danışmanlık hizmetlerinin verilmesinde enerji verimliliği danışmanlık şirketleri ile endüstriyel işletmelerin veya binaların yönetimleri arasında yapılan anlaşmaları,

p) Kamu kesimi: Kamu kurum ve kuruluşları ile bağlı ortaklıklarını, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarını, üniversiteleri ve mahalli idareleri,

r) Kanun: 18/4/2007 tarihli ve 5627 sayılı Enerji Verimliliği Kanununu,

s) Kojenerasyon: Isı ve elektrik ve/veya mekanik enerjinin aynı tesiste eş zamanlı olarak üretimini,

ş) Kurul: Enerji Verimliliği Koordinasyon Kurulunu,

t) Meslek odaları: Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğine bağlı Elektrik Mühendisleri Odasını ve/veya Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğine bağlı Makina Mühendisleri Odasını,

u) Proje: Enerji verimli ekipman ve sistem kullanımı, onarım, yalıtım, modifikasyon, rehabilitasyon ve proses düzenleme gibi yollarla; gereksiz enerji kullanımının, atık enerjinin, enerji kayıp ve kaçaklarının önlenmesi veya en aza indirilmesi ile birlikte atık enerjinin geri kazanılması gibi konulardaki çözümleri içine alan ve 3/7/2012 tarihli ve 28342 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Enerji Verimliliği Destekleri Hakkında Tebliğ (Sıra No: 2012/3) ile belirlenen usul ve esaslara uygun olarak, bileşenler bazında hazırlanan verimlilik artırıcı projeyi,

ü) Şirket: Genel Müdürlük veya yetkilendirilmiş kurumlar ile yaptıkları yetkilendirme anlaşması çerçevesinde, enerji verimliliği hizmetlerini yürütmek üzere yetki belgesi verilen enerji verimliliği danışmanlık şirketlerini,

v) TEP: Ton Eşdeğer Petrolü,

y) Toplam inşaat alanı: Avlular, ışıklıklar, her nevi hava bacaları, saçaklar ve ısıtma veya soğutma yapılmayan alanlar hariç, bodrum kat, asma kat ve çatı arasında yer alan mekanlar ve ortak alanlar dahil olmak üzere, binanın inşa edilen bütün katlarını ve kapalı alanlarının metrekare cinsinden toplamını,

z) TSE: Türk Standardları Enstitüsünü,

aa) Uygulamalı eğitim: Yönetmelik ve bu Tebliğ hükümlerine uygun olarak teorik ön bilgi, hesaplama uygulamaları ve işletme koşullarında deney, ölçüm ve benzeri pratik çalışmaları içerecek şekilde tanımlanan niteliklere sahip laboratuvar ortamında verilen enerji yöneticisi ve etüt-proje eğitimlerini,

bb) Yetki belgesi: Düzenlenen yetkilendirme anlaşmaları çerçevesinde, üniversitelere ve meslek odalarına eğitim, yetkilendirme ve izleme faaliyetlerini yürütmek üzere Kurul onayı ile Genel Müdürlük tarafından, şirketlere ise eğitim, etüt, danışmanlık ve proje hazırlama ve uygulama faaliyetlerini yürütmek üzere Genel Müdürlük, meslek odaları veya üniversiteler tarafından verilen belgeyi,

cc) Yetkilendirilmiş kurumlar: Düzenlenen yetkilendirme anlaşması çerçevesinde eğitim, yetkilendirme ve izleme faaliyetlerini yürütmek üzere Genel Müdürlük tarafından Kurul onayı ile yetkilendirilen meslek odalarını ve üniversiteleri,

çç) Yönetim: Malik, varsa intifa hakkı sahibi veya bunlar adına yönetimden sorumlu olan yönetici kişiyi,

dd) Yönetmelik: 27/10/2011 tarihli ve 28097 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Enerji Kaynaklarının ve Enerjinin Kullanımında Verimliliğin Artırılmasına Dair Yönetmeliği,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

Enerji yöneticisi eğitimleri

MADDE 5 – (1) Enerji yöneticisi eğitimlerine mühendislik alanında veya teknik eğitim fakültelerinin makine, elektrik veya elektrik-elektronik bölümlerinde en az lisans düzeyinde eğitim almış kişiler kabul edilir. Eğitime katılmak isteyenler, Ek-1’de yer alan kayıt formu ile Genel Müdürlüğe, yetkilendirilmiş kurumlara veya şirketlere başvurur.

(2) Enerji yöneticisi eğitimleri Ek-2’de yer alan birinci ve ikinci eğitim modüllerinden oluşur ve aşağıda belirtilen şekilde gerçekleştirilir:

a) Genel Müdürlük, yetkilendirilmiş kurumlar ve şirketler tarafından, Ek-2'de birinci eğitim modülü olarak belirtilen konuları içerecek şekilde oluşturulan eğitim programı çerçevesinde, dersliklerde sınıf eğitimleri ve/veya Ek-3'te yer alan kılavuz çerçevesinde internet üzerinden uzaktan eğitimler düzenlenir. Bu eğitimlere katılım isteğe bağlıdır.

b) Genel Müdürlük, yetkilendirilmiş kurumlar ve şirketler tarafından, Ek-2'de ikinci eğitim modülü olarak belirtilen konularda ön bilgi, ölçüm, deney, değerlendirme ve hesaplama gibi konuları içerecek şekilde oluşturulan eğitim programı çerçevesinde, uygulamalı eğitimler düzenlenir. Bu eğitimler, Ek-2'deki ikinci eğitim modülünde uygulamalı olarak verileceği belirtilen konuların tamamını kapsar ve toplam süresi kırk ders saatinden az olamaz. Bu eğitimler kapsamında verilecek ön bilgiler için ayrılan toplam süre, toplam eğitim süresinin dörtte birinden fazla olamaz. Bu eğitimlerin ön bilgi, değerlendirme ve hesaplama kısımları sınıf ortamında, ölçüm ve deney kısımları ise Ek-4'te belirtilen çerçevede eğitim ünitelerine ve ekipmanlarına sahip olan ve işletme koşullarında çalıştırılabilen ve Genel Müdürlük tarafından uygunluk belgesi verilmiş laboratuvar ortamında verilir. Bu eğitimlere en az otuzbeş ders saati devam etme zorunluluğu vardır.

(3) 8 inci madde kapsamında yapılan merkezi sınavda başarılı olanlara, Genel Müdürlük tarafından Ek-5'te yer alan formatta enerji yöneticisi sertifikası verilir.

(4) Genel Müdürlüğün enerji yöneticisi eğitimi ve enerji verimliliği etüt çalışmalarını yürüten birimlerinde en az iki yıl görev yapan ve bu çalışmalarda fiilen görev alan ve Ek-12'de yer alan istek formu ile başvuruda bulunan mühendislik alanında en az lisans düzeyinde eğitim almış personeline, başka bir koşul aranmaksızın enerji yöneticisi sertifikası verilir.

(5) Türk Silahlı Kuvvetleri, Milli Savunma Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı ve Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı bünyesinde görevlendirilecek enerji yöneticilerinin sertifikalandırılması için, bu kurum ve kuruluşlarca Yönetmelik ve bu Tebliğ hükümlerine uygun olarak Genel Müdürlük işbirliği ile düzenlenen uygulamalı enerji yöneticisi eğitimlerine katılan ve Genel Müdürlük işbirliği ile bu kurum veya kuruluşlarca yapılan sınavda başarılı olan, en az lisans eğitimi almış kişilere Genel Müdürlük tarafından enerji yöneticisi sertifikası verilir. Bu kurslara, öncelikle mühendislik alanında eğitim almış olanlar, bunun mümkün olmaması halinde teknik eğitim fakültelerinin makine, elektrik veya elektrik-elektronik bölümlerinde eğitim almış olanlar, bunun da mümkün olmaması halinde diğer alanlarda lisans eğitimi almış olanlar kabul edilir. Bu fıkra kapsamında enerji yöneticisi sertifikası alanlardan, mühendislik veya teknik eğitim fakültelerine eşdeğer düzeyde lisans eğitimi almış olanlar kamu görevlerinin sona ermesi halinde, bu fıkrada tanımlanan kurumlar dışında da enerji yöneticisi olarak görev yapabilir.

(6) Enerji yöneticisi eğitimler, Ek-2'de yer alan birinci eğitim modülü, derslik ortamında; ikinci eğitim modülü ise derslik ve laboratuvar ortamında verilecek şekilde birbirlerini takip edecek şekilde ardışık olarak düzenlenir.

Etüt-proje eğitimleri

MADDE 6 – (1) Etüt-proje eğitimlerine mühendislik alanında en az lisans düzeyinde eğitim almış kişiler kabul edilir. Eğitime katılmak isteyenler, Ek-1'de yer alan kayıt formu ile Genel Müdürlüğe veya yetkilendirilmiş kurumlara başvurur.

(2) Etüt-proje eğitimleri Ek-2'de yer alan birinci, ikinci ve üçüncü eğitim modüllerinden oluşur ve aşağıda belirtilen şekilde gerçekleştirilir:

a) Genel Müdürlük veya yetkilendirilmiş kurumlar tarafından düzenlenen etüt-proje eğitimleri, Ek-2'de yer alan müfredat konularının tamamını ve teorik bilgi, ölçüm, deney, değerlendirme ve hesaplama gibi husuları içerecek şekilde, ardışık olarak uygulanan üç ayrı modül halinde oluşturulan eğitim programı çerçevesinde gerçekleştirilir.

b) Teorik olarak verilmesi istenen konularla ilgili eğitimler dersliklerde, uygulamalı olarak verilmesi istenen konuların ölçüm, deney ve/veya gösterim kısımları ile ilgili eğitimler Ek-4'te belirtilen çerçevede eğitim ünitelerine ve ekipmanlarına sahip olan ve işletme koşullarında çalıştırılabilen ve Genel Müdürlük tarafından uygunluk belgesi verilmiş laboratuvar ortamında, uygulamalı olarak verilmesi istenen konuların hesaplama, analiz ve değerlendirme kısımları ise dersliklerde yapılır.

c) Üç modülden ibaret etüt-proje eğitimlerinin toplam süresi yüzyirmi ders saatinden az olamaz. Bu sürenin en az seksen ders saatlik kısmı Ek-2'de belirtilen birinci ve ikinci eğitim modülleri için, geriye kalan kısmı ise üçüncü eğitim modülü için kullanılır. Ek-2'deki üçüncü eğitim modülünde teorik olarak verileceği belirtilen konular için ayrılan toplam süre, aynı eğitim modülü için ayrılan toplam sürenin üçte birinden fazla olamaz.

ç) Etüt-proje eğitimlerinde devam etme zorunluluğu aşağıdaki şekildedir:

1) Devam süresi, birinci eğitim modülü için otuz, ikinci ve üçüncü eğitim modüllerinin her biri için otuzbeş, üç eğitim modülü için de toplam olarak yüz ders saatinden az olamaz.

2) Enerji yöneticisi eğitimlerinde birinci ve/veya ikinci modül için (1) numaralı alt bentte belirtilen devam yükümlülüğünü yerine getirmiş olanlar, etüt-proje eğitimlerine katılmaları halinde sadece devam yükümlülüğünü yerine getirmedikleri eğitim modülüne veya modüllerine devam etme yükümlülüğünü yerine getirerek etüt ve proje çalışması yapma safhasına geçebilir.

3) Bu Tebliğin yürürlüğe girmesinden önce düzenlenen enerji yöneticisi eğitimlerine katılarak sanayi ve bina sektörleri için enerji yöneticisi sertifikası almış olanlar ile bu Tebliğin yürürlüğe girmesinden sonra düzenlenen fark sınavlarına girerek enerji yöneticisi sertifikalarını birleştirenler, birinci ve ikinci eğitim modüllerine devam etme yükümlülüğünü yerine getirmiş sayılır.

(3) Etüt-proje eğitimlerine katılarak ikinci fıkra uyarınca toplam olarak en az yüz ders saatlik devam etme zorunluluğunu yerine getirmiş olan kişiler, eğitimin tamamlanmasını takip eden en fazla üç ay içerisinde, eğitici kişilerin rehberliğinde sanayi ve/veya bina sektöründe veya sektörlerinde etüt ve proje çalışması yapar. Kursiyerin geçerli bir mazeret sunması ve eğitimi veren Genel Müdürlüğün veya yetkilendirilmiş kurumun bu mazereti uygun görmesi halinde, sürenin bitiminden itibaren üç aylık ek bir süre daha verilebilir. Etüt ve proje çalışmasının konusu kurs kaydı sırasında kursiyer tarafından tercih edilen sektör ile ilgili olacak şekilde rehber eğitici tarafından belirlenir. Etüt ve proje çalışması bir ekipman üzerinde yapılabileceği gibi bir kaç ekipmanı içine alan bir sistemi veya binanın veya işletmenin tamamını kapsayacak şekilde yapılabilir. Çalışma sonucu hazırlanan etüt raporu ve proje rehber eğitici veya eğitimi düzenleyen Genel Müdürlük veya yetkilendirilmiş kurum tarafından görevlendirilmiş bir komisyon tarafından toplam yüz puan üzerinden değerlendirilir ve elli puan alan başarılı sayılır.

(4) 8 inci madde kapsamında Genel Müdürlük tarafından yapılan merkezi sınava girilebilmesi için bina ve/veya sanayi sektöründe yapılan etüt ve proje çalışmalarının en az birisinde başarılı olmak şarttır.

(5) 8 inci madde kapsamında yapılan merkezi sınavda başarılı olanlara, Genel Müdürlük tarafından Ek-6'da yer alan formatta etüt-proje sertifikası verilir.

(6) Sanayi veya bina sektörlerinden sadece birinde etüt ve proje çalışması yapmak veya bu sektörlerde yaptığı çalışmalardan sadece birinde başarılı olmak suretiyle merkezi sınava girme hakkı kazanan ve bu sınav sonucu etüt-proje sertifikası almaya hak kazananlardan, uygulamalı eğitim aldığı Genel Müdürlüğe veya yetkilendirilmiş kuruma yapacakları yazılı başvuru üzerine eğitici kişilerin rehberliğinde üçüncü fıkrada belirtilen usul ve esaslara uygun olarak diğer sektörde etüt ve proje çalışması yapmaları ve aynı şekilde başarılı olmaları halinde, etüt-proje eğitimine katılma şartı aranmaksızın etüt ve proje çalışması yaptıkları bu sektör için de etüt-proje sertifikası verilir. Kişinin daha önce uygulamalı eğitim aldığı yetkilendirilmiş kurumun yetkisinin devam etmemesi durumunda, bu fıkra kapsamındaki iş ve işlemler için Genel Müdürlüğe müracaat edilir.

(7) Genel Müdürlüğün enerji verimliliği çalışmalarında en az on yıl süreyle görev almış olanlardan etüt çalışmalarında fiilen görev alan ve Ek-12'de yer alan istek formu ile başvuruda bulunan, mühendislik alanında en az lisans düzeyinde eğitim almış Genel Müdürlük personeline başkaca bir koşul aranmaksızın etüt-proje sertifikası verilir.

(8) Sanayi veya bina sektörlerinden herhangi biri için eğitim-etüt-proje veya etüt-proje sertifikası sahibi kişilere, talep etmeleri halinde başkaca bir koşul aranmaksızın Ek-5'te yer alan formatta enerji yöneticisi sertifikası verilir.

(9) Sanayi veya bina sektöründe eğitim-etüt-proje sertifikası sahibi olup, diğer sektör için etüt-proje sertifikası almak isteyenlere, eğitim-etüt-proje eğitimi aldıkları Genel Müdürlüğe veya yetkilendirilmiş kuruma yapacakları yazılı başvuru üzerine, üçüncü ve beşinci fıkrada belirtilen usul ve esaslara uygun olarak diğer sektörde etüt ve proje çalışması yaptırılır. Üçüncü fıkrada tanımlanan usul ve esaslar çerçevesinde, etüt ve proje çalışmasında başarılı olanlara, etüt-proje eğitimine katılma şartı aranmaksızın etüt ve proje çalışması yaptıkları sektör için etüt-proje sertifikası verilir.

(10) Genel Müdürlük tarafından geliştirilen uluslararası işbirlikleri kapsamında, şirketlerin ihtisaslaşmasını teminen yurt içinde veya yurt dışında kısa süreli eğitim programları düzenlenmesi halinde, şirketler alt sektör uzmanı olarak bildirdikleri kişilerin bu eğitimlere katılımını sağlamakla yükümlüdür. Bu durumda, eğitime katılan kişilerin her türlü harcamaları ilgili şirket tarafından karşılanır.

Eğitim programlarının izlenmesi ve denetimi

MADDE 7 – (1) Genel Müdürlük, yetkilendirilmiş kurumlar ve şirketler tarafından planlanan ve uygulanan eğitim programları ile ilgili bilgiler Genel Müdürlüğün internet sayfası üzerinden ilan edilir.

(2) Genel Müdürlük, yetkilendirilmiş kurumlar ve yetkilendirdiği şirketler tarafından yürütülen eğitim programlarını, yetkilendirilmiş kurumlar ise yetkilendirdikleri şirketler tarafından yürütülen eğitim programlarını yerinde izleyebilir ve denetleyebilir. Aksaklıkların giderilmesine yönelik öneriler ilgili yetkilendirilmiş kuruma ve/veya şirkete yazılı olarak bildirilir. Bu önerilerin uygulama durumu Genel Müdürlük ve/veya ilgili yetkilendirilmiş kurum tarafından kontrol edilir.

(3) Düzenlenen her bir sınıf ve laboratuvar eğitiminin etkinliği ve kalitesi, kursiyerler tarafından doldurularak her bir kursiyer tarafından kursun tamamlanmasını takip eden on gün içinde doğrudan Genel Müdürlüğe gönderilen ve formatı Ek-7'de yer alan anket formları ile ölçülür. Her bir kursiyer tarafından verilen puanların aritmetik ortalaması her bir kursun değerlendirme puanı olarak kabul edilir.

(4) Herhangi bir kurs için ortalama değerlendirme puanının dörtten az olması halinde anılan kurs başarısız sayılır. Yetki süresi boyunca üç kez başarısız kurs düzenleyen yetkilendirilmiş kurumun veya şirketin eğitim verme yetkisi iptal edilir.

(5) Yetkilendirilmiş kurumlar ve şirketler düzenledikleri her bir eğitim için, asgari olarak eğitim programı, eğitici ve kursiyer listeleri, eğitim dönemi, anket değerlendirmeleri bilgilerini içine alan bir rapor düzenler. Bu rapor istenmesi halinde Genel Müdürlüğe sunulur.

(6) **(Ek:RG-10/11/2012-28463)** Genel Müdürlük, yetkilendirilmiş kurumlar ve şirketler, düzenledikleri eğitim programlarına katılan kursiyerlerin dosyalarını tutmakla ve her bir kursiyer için ayrı ayrı dosya düzenlemekle yükümlüdür. Yetki belgesi süresi dolan yetkilendirilmiş kurumlar veya şirketlerden yetki belgesi yenilenmeyenler, düzenledikleri kursiyer dosyalarını, yetki belgelerinin süresinin bitimini takip eden en geç altı ay içinde, yetki belgesini aldıkları Genel Müdürlüğe veya yetkilendirilmiş kuruma taraflar arasında tutanak düzenlemek suretiyle teslim eder. Kursiyer dosyalarında aşağıdaki belgeler bulunur.

- a) Kayıt formu,
- b) Kursiyer bilgi formu,
- c) T.C. kimlik numarası beyanı,
- ç) Diploma veya çıkış belgesinin aslı veya onaylı örneği,
- d) Eğitim bedeli dekontu,

e) 2 adet vesikalık fotoğraf.

Sınavlar

MADDE 8 – (1) Enerji yöneticisi ve/veya etüt-proje eğitimine katılanlara sertifika verilebilmesi için bu kişilerin Genel Müdürlük tarafından yapılan veya yaptırılan merkezi sınavlara girmesi ve sınav sonucunda dördüncü fıkrada tanımlanan şekilde başarılı olunması şarttır.

(2) Genel Müdürlük, en az otuz takvim günü öncesinden internet sayfası üzerinden ilan etmek suretiyle, her yıl Ocak ve Temmuz aylarında, merkezi sınav yapar veya kamu kurum ve kuruluşlarına, üniversitelere yaptırır. Bu sınavlara 5 inci maddenin ikinci fıkrasının (b) bendinde veya 6 ncı maddenin ikinci fıkrasının (ç) bendinde ve aynı maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen hususları yerine getirdiğini belgeleyenler kabul edilir.

(3) Genel müdürlük sanayi veya bina sektörlerinden sadece birinde enerji yöneticisi sertifikası almış olanlar için yılda en az bir kez fark sınavları yapar. Bina sektörü için düzenlenen sınavlara sanayi sektörü için enerji yöneticisi sertifikası olanlar, sanayi için düzenlenen sınavlara ise bina sektörü için enerji yöneticisi sertifikası olanlar katılır.

(4) Sınavlarda yüz puan üzerinden en az yetmiş alan başarılı sayılır.

(5) Girdiği ilk sınavda başarılı olamayanlara, en fazla bir kez daha sınava girme hakkı tanınır. İkinci kez girdiği sınavda da başarılı olamayanların yeniden sınav hakkı alabilmesi için yeniden eğitime katılmaları gerekir. Bu şekilde ikinci kez etüt-proje eğitimine katılanlardan etüt ve proje çalışması yapma şartı aranmaz.

(6) Yönetmelik ve bu Tebliğ kapsamında belirtilen şartları sağlamak suretiyle sınavlara katılmak isteyenler, Genel Müdürlük tarafından internet üzerinden ilan edilen kurallara uygun olarak, sınav kaydı yaptırırlar. Sınav kaydının yapılabilmesi için, Genel Müdürlük tarafından belirlenen miktarda sınav giriş ücretinin ödenmiş olması ve Ek-8'de yer alan kayıt formu ile Genel Müdürlüğe müracaat edilmesi şarttır.

(7) Genel Müdürlük yetkilendirilmiş kurumların ve şirketlerin işbirliği ile Ek-9'da belirtilen yetkinlikleri ölçebilecek nitelikte bir soru bankası oluşturur. Sınavlarda sorulan sorular onuncu fıkrada belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde bu soru bankasından seçilir. Soru bankasının oluşturulmasında, Genel Müdürlüğün, yetkilendirilmiş kurumların ve şirketlerin eğitim programlarında belirtilen referans dökümanlar dikkate alınır.

(8) Sınavlar, Genel Müdürlük tarafından, Genel Müdürlüğün ve yetkilendirilmiş kurumların uygulamalı eğitim programlarında eğitici olarak görev almış, en az üç kişiden oluşturulan sınav komisyonu tarafından değerlendirilir. Sınav sonuçları bu komisyon tarafından bir tutanakla tespit edilir. Sınav sonuçları, sınavın yapılmasını müteakip yedi gün içinde Genel Müdürlüğün internet sayfası üzerinden ilgilinin erişimine açılır.

(9) Sınav sonucuna yapılan yazılı itirazlar sekizinci fıkrada belirtilen şartlarda oluşturulan sınav komisyonu tarafından değerlendirilir ve sonucu Genel Müdürlük tarafından on iş günü içinde kursiyere bildirilir.

(10) Enerji yöneticisi ve etüt proje sınavlarında en az yüz, bina enerji yöneticisi sertifikasına sahip olanlar için düzenlenen fark sınavlarında en az kırk, sanayi enerji yöneticisi sertifikasına sahip olanlar için düzenlenen fark sınavlarında ise en az yirmi soru sorulur. Soruların konulara göre dağılımında aşağıdaki hususlar dikkate alınır:

a) Enerji yöneticisi veya etüt-proje sınavlarında; enerji verimliliğine ilişkin mevzuat ve politika konularındaki soruların ağırlığı yüzde on, enerji yönetimi konusundaki soruların ağırlığı yüzde yirmi, ısı

ve mekanik konularındaki soruların ağırlığı yüzde kırk ve elektrik konusundaki soruların ağırlığı ise yüzde otuz olur.

b) Sanayi ve bina enerji yöneticisi sertifikasına sahip olanlar için düzenlenen fark sınavlarında; mevzuat ve politika konularındaki soruların ağırlığı yüzde yirmi, enerji yönetimi konusundaki soruların ağırlığı yüzde yirmi, ısı ve mekanik konularındaki soruların ağırlığı yüzde otuz ve elektrik konusundaki soruların ağırlığı ise yüzde otuz olur.

(11) Sınav süresi, sorulan soru başına bir dakikadan az, iki dakikadan fazla olmayacak şekilde belirlenir.

(12) Sınav uygulamasında aşağıdaki usul ve esaslara uyulur:

a) Sınava girişte, nüfus cüzdanı, ehliyet veya pasaport gibi özel kimlik belgelerinden birisi ibraz edilir.

b) Sınav başladıktan sonra hiç kimse sınava alınmaz.

c) Sınavda cep telefonu veya buna benzer iletişim sağlayan cihazlar bulundurulamaz.

ç) Herhangi bir kişinin sınavla ilgili soru sorması halinde, bu soru salondaki herkese duyurulur.

d) Sınavlarda hesap makinesi kullanmak serbesttir.

e) Sınava girenler, soru kâğıdında eksik sayfa veya okunmayan soru olup olmadığını kontrol eder ve eksik sayfa veya okunmayan soru varsa soru kitapçığı değiştirilir.

f) Sınavda kopya çeken, kopya veren veya teşebbüs eden olması halinde, bu durum tutanak ile tespit edilir. Bu şekilde tespit edilen kişi sınavda başarısız kabul edilir.

g) Sınavda, dört seçenekli çoktan seçmeli testlerden oluşan soru kitapçığı kullanılır.

(13) Sınavlarla ilgili diğer hususlar sınav tarihinden en az otuz takvim günü öncesinden Genel Müdürlüğün internet sayfası üzerinden yayımlanan sınav kılavuzunda yer alır.

Eğitim tesisleri ve kurs grupları

MADDE 9 – (1) Eğitimler Ek-4'te belirtilen özelliklere sahip eğitim tesislerinde gerçekleştirilir.

(2) Derslik ve laboratuvar ortamında düzenlenen eğitimler en fazla otuz kişilik gruplar halinde yapılır.

Müfredatın geliştirilmesi

MADDE 10 – (1) Ek-2'de yer alan eğitim müfredatı, yetkilendirilmiş kurumların ve şirketlerin üst düzey temsilcilerinin katılımı ile yapılan koordinasyon toplantısında alınan kararlar doğrultusunda her iki yılda bir gözden geçirilir.

Kurslar, kurslarda görev alabilecek eğiticiler ve eğitici ücretleri

MADDE 11 – (1) Bir sonraki yılda düzenlenecek enerji yöneticisi ve etüt-proje eğitim programlarına katılacaklardan alınacak Katma Değer Vergisi dahil taban ve tavan ücretler, her yıl Aralık ayında Kurul tarafından belirlenir ve Genel Müdürlük tarafından Genel Müdürlüğün internet sayfasında ilan edilir.

(2) Eğitim programlarında eğitici olarak görevlendirilen Genel Müdürlük personelinin ücretle okutacakları haftalık ders saatlerinin sayısı, ders görevi alacakların nitelikleri ile bunlara ödenecek ek ders ücretleri ve diğer hususlarla ilgili işlemler, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 89 uncu maddesi uyarınca yürütülür.

(3) Uygulamalı eğitimlerde eğitici olabilmek için aşağıdaki şartlardan en az birine sahip olmak şarttır:

a) Etüt-proje sertifikasına sahip olmak.

b) Eğitim konuları ile ilgili olarak, üniversitelerin ana bilim dallarından birinde ihtisas yapmış olmak ve okutman, öğretim görevlisi, doktor, yardımcı doçent, doçent ve profesör unvanlarından birine sahip olmak.

c) Eğitim vereceği konuda en az on yıllık mesleki tecrübeye sahip olmak.

(4) Kurslarda görev alacak eğitimciler için Ek-10'da yer alan belgelerin düzenlenmesi zorunludur.

Şirketlerin enerji yöneticisi eğitimi düzenlemesi

MADDE 12 – (1) Sanayi veya bina sektörlerinden herhangi birisi için yetkilendirilen, yetkilendirme sözleşmesi ve yetki belgesi kapsamına eğitim konusu dahil olan şirketler enerji yöneticisi eğitimleri düzenleyebilir.

Süreler

MADDE 13 – (1) Süreler, taraflara tebliğ tarihini izleyen günden itibaren işlemeye başlar.

(2) Süreler gün olarak belirlenmiş ise tebliğ edildiği gün hesaba katılmaz ve süre son günün çalışma saati bitiminde biter.

(3) Süre; hafta, ay veya yıl olarak belirlenmiş ise başladığı güne son hafta, ay veya yıl içindeki karşılık gelen günün tatil saatinde biter. Sürenin bittiği ayda, başladığı güne karşılık gelen bir gün yoksa, süre bu ayın son günü çalışma saati bitiminde biter.

(4) Resmî tatil günleri, süreye dâhildir. Sürenin son gününün resmî tatil gününe rastlaması hâlinde, süre tatili takip eden ilk iş günü çalışma saati bitiminde biter.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Mevcut ve hak kazanılmış enerji yöneticisi ve eğitim-etüt-proje sertifikalarının geçerliliği ve yenilenmesi

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla sanayi veya bina sektörleri için düzenlenen enerji yöneticisi kurslarına katılarak sertifika almaya hak kazanmış olanlara Ek-11'de yer alan formatta sanayi veya bina kategorisinde enerji yöneticisi sertifikası verilmeye devam edilir. Bu sertifikalar 1/1/2014 tarihine kadar ilgili sektörde geçerli sayılır.

(2) Kanunun ve/veya Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden önce sanayi ve bina sektörlerine yönelik düzenlenen enerji yöneticisi eğitimlerine katılan ve yapılan sınavlarda başarılı olduğunu belgeleyen veya enerji yöneticisi sertifikası verilmesi için mevzuat ile belirlenen koşulları ilgili mevzuatın yürürlükte olduğu süre zarfında sağladığını belgeleyebilen, en az lisans eğitimi almış kişilere, 1/1/2014 tarihine kadar başvuruları halinde, başkaca bir koşul aranmaksızın enerji yöneticisi

sertifikası verilir. Bu şekilde verilecek enerji yöneticisi sertifikaları bina veya sanayi sektörleri için düzenlenir. Bu sertifikaların birleştirilmesinde üçüncü fıkra hükümlerine göre hareket edilir.

(3) Sanayi ve bina sektörleri için ayrı ayrı düzenlenmiş olan enerji yöneticisi sertifikalarının en geç 1/1/2014 tarihine kadar Genel Müdürlüğe başvurmak suretiyle birleştirilmesi şarttır. Bu tarihe kadar birleştirme yapılmayan sertifikalar, bu tarihten itibaren geçersiz sayılır. Birleştirmede aşağıda belirtilen usul ve esaslara göre hareket edilir:

a) Sanayi ve bina sektörleri için enerji yöneticisi sertifikası sahibi kişilerin sertifikaları herhangi bir şart aranmaksızın birleştirilerek yenilenir.

b) Sanayi veya bina sektörlerinden sadece birinde enerji yöneticisi sertifikası almış olanlar için, sertifika sahiplerine yazılı duyuru yapmak ve en az bir ay öncesinden internet üzerinden ilan etmek suretiyle Genel Müdürlük yılda en az bir kez fark sınavları yapar. Bu sınavlarda yüz puan üzerinden en az yetmiş puan alanlar başarılı sayılır ve sertifikaları birleştirilerek yenilenir.

c) Yenileme veya fark sınavları için sertifika sahibinden herhangi bir ücret alınmaz.

(4) Bu Tebliğin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla sanayi ve bina sektörleri için verilen eğitim-etüt-proje sertifikaları aynı sektör için etüt-proje sertifikası yerine geçer. Ancak, eğitim-etüt-proje sertifikası sahibi kişilerin istekleri halinde, başkaca bir koşul aranmaksızın sertifikaları etüt-proje sertifikasına dönüştürülür.

Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden sonra düzenlenen eğitimler

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) Bu Tebliğin yürürlüğe girmesinden önce düzenlenen eğitimler için bu Tebliğ hükümleri uygulanmaz. Söz konusu eğitimler ile ilgili iş ve işlemler 25/10/2008 tarihli ve 27035 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Enerji Kaynaklarının ve Enerjinin Kullanımında Verimliliğin Artırılmasına Dair Yönetmelik ve 6/2/2009 tarihli ve 27133 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 5627 Sayılı Enerji Verimliliği Kanunu Kapsamında Yapılacak Yetkilendirmeler, Sertifikalandırmalar, Raporlamalar ve Projeler Konusunda Uygulanacak Usûl ve Esaslar Hakkında Tebliğ hükümleri doğrultusunda tamamlanır. Bu eğitimlere katılanların sınavları eğitimi düzenleyen kuruluş tarafından bu Tebliğin yürürlüğe girmesini takip eden bir ay içinde yapılır. Girdiği ilk sınavda başarılı olamayanlar için yapılacak ikinci sınavlar da 1/12/2012 tarihine kadar bu kurum ve kuruluşlarca yapılır. **(Ek cümleler:RG-10/11/2012-28463)** Enerji yöneticisi sınavlarında başarılı olanlara, Ek-11’de yer alan formatta bina ve sanayi sektörü için düzenlenmiş enerji yöneticisi sertifikası verilir. Bu sertifikaların birleştirilmesinde geçici 1 inci maddenin üçüncü fıkrası hükümlerine göre hareket edilir. Etüt-proje eğitimlerinin sınıf ve laboratuvar ortamında verilen kısımlarına katılarak bu madde kapsamında düzenlenen sınavlara giren ve başarılı olanlardan etüt ve proje çalışması yapmamış olanlar, 1/3/2013 tarihine kadar sanayi veya bina sektöründe etüt ve proje çalışması yapma şartını yerine getirmek zorundadır. Ancak, kursiyerin geçerli bir mazeret sunması ve eğitimi veren kurum veya kuruluşun bu mazereti uygun görmesi halinde, sürenin bitiminden itibaren en fazla üç aylık ek bir süre daha verilebilir. Bu süre zarfında da etüt ve proje çalışması yapma şartını yerine getirmeyenler bu Tebliğ hükümlerine göre düzenlenen etüt-proje eğitimine ve merkezi sınava yeniden katılıp başarılı olmadıkça, kendilerine etüt-proje sertifikası verilmez. Bu madde kapsamında düzenlenen sınavlara giremeyenler veya ikinci sınav hakkını kullanmayanlar, girmedikleri sınav için sınav haklarını 2013 yılında düzenlenecek merkezi sınavlarda kullanır.

Sınav hakkı kullandırma

GEÇİCİ MADDE 3 – (1) Bu Tebliğin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla bina veya sanayi sektörlerinde düzenlenen enerji yöneticisi eğitimlerine katılmış, ancak eğitim sonrası yapılan sınavda başarılı olamamış ve bir kez daha sınava girme hakkını kullanamamış veya sınav hakkını hiç kullanamamış olan kişiler, 2013 yılı sonuna kadar yapılacak olan merkezi sınavlara kabul edilir. Merkezi sınavda başarılı olmaları koşuluyla, bu kişilere Ek-11’de yer alan formatta bina veya sanayi

sektörleri için düzenlenmiş enerji yöneticisi sertifikası verilir. Bu sertifikaların birleştirilmesinde geçici 1 inci maddenin üçüncü fıkrası hükümlerine göre hareket edilir.

Etüt-proje eğitimlerinde etüt çalışması muafiyeti

GEÇİCİ MADDE 4 – (1) 11/11/1995 tarihli ve 22460 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Sanayi Kuruluşlarının Enerji Tüketiminde Verimliliğin Artırılması İçin Alacakları Önlemler Hakkında Yönetmelik uyarınca, 25/10/2008 tarihinden önce düzenlenen enerji yöneticisi eğitimlerine katılan ve etüt çalışması yapmak suretiyle enerji yöneticisi sertifikası alan veya almaya hak kazanan kişiler, etüt-proje eğitimlerindeki etüt ve proje çalışmasının etüt kısmından muaf tutulur. Daha önce yaptıkları etüt raporlarında yer alan önlemler hakkında proje hazırlayarak etüt ve proje çalışması yapma yükümlülüklerini yerine getirmiş sayılır. Ancak, bu durumda daha önce hazırlanan etüt raporunun yapılan proje ile birlikte sunulması şarttır.

Yürürlük

MADDE 14 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 15 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı yürütür.